

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר שבין פיליפ מוריס בע"מ לבין א.ח. שני שיווק בע"מ

1. פתח דבר

מונחת בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), להסדר שבין פיליפ מוריס בע"מ (להלן: "פיליפ מוריס") לבין א.ח. שני שיווק בע"מ (להלן: "שני שיווק") שעניינו הפצה בלעדית של מוצרי פיליפ מוריס למספר מקומות בילוי באזור חלוקה מוגדר (להלן: "הסכם ההפצה").

לאחר שבחנתי את ההסדר על כבילותיו, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוזגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו מגביל את התחרות בחלק ניכר של השוק ושאינו בו כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק. בהתאם לכך, ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, והכל בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר והצדדים לו

2.א. הצדדים להסדר

פיליפ מוריס הינה חברה פרטית בבעלות Philip Morris SA היושבת בשווייץ ושייכת לקבוצת Philip Morris Int. פיליפ מוריס עוסקת בייבוא לישראל של מוצרי טבק המיוצרים ומשווקים על ידי קבוצת Philip Morris Int ובהפצתם.

שני שיווק הינה חברה פרטית בבעלות מלאה של מר אילן לוי, העוסקת בהפצה סיטונאית של מוצרי טבק ברחבי הארץ.

2.ב. תיאור ההסדר

על פי הסכם ההפצה, תשמש שני שיווק כמפיצה הבלעדית של מוצרי פיליפ מוריס למקומות בילוי מסויימים שהוגדרו בהסכם בהם ברים, מועדונים, דיסקוטקים, פאבים מסעדות ובתי קפה (להלן: "מקומות הבילוי"), וזאת עד ליום 31.10.2016. שני שיווק מצידה מתחייבת שלא למכור או להפיץ מוצרי טבק שאינם מוצריה של פיליפ מוריס למקומות הבילוי כאמור.

בנוסף, שני שיווק מתחייבת שלא לעסוק בשיווק, הפצה ומכירה של מוצרי טבק במקומות הבילוי במשך שנים עשר חודשים לאחר סיום ההתקשרות בין הצדדים.

3. השפעת ההסדר על התחרות

כאמור, על פי הסכם ההפצה תשמש שני שיווק כמפיצה בלעדית של מוצרי פיליפ מוריס למקומות בילוי. על מנת לעודד מפיץ להשקיע במכירת מוצריו של ספק, לעתים נוהג הספק להעניק לאותו מפיץ בלעדיות. החשש הנובע מהסדרי הפצה בלעדית הינו, על פי רוב, מפני חסימת מתחרים במקטע התחתון של שרשרת ההפצה ובענייננו, חסימת מפיצים אחרים מהפצה למקומות הבילוי, או העלאת עלויותיהם של מפיצים אלה.¹

באשר לחשש זה, מן המידע שנמסר לרשות עולה כי בתחום ייצור ויבוא מוצרי טבק בישראל פועלות, בנוסף לפיליפ מוריס, שתי חברות נוספות המייצרות ומייבאות מותגי סיגריות שונים - הן גלברנדס בע"מ ודובק בע"מ. גלברנדס מפיצה את מוצרי הטבק שלה למקומות בילוי בעצמה ואילו דובק מפיצה באמצעות מערך של מפיצים בלעדיים, המפיצים עבור דובק בלבד. בהתאם, מצאה הרשות כי ממילא לא התקיימה תחרות בין פיליפ מוריס לגלברנדס ודובק על מכירות למפיצים, ומכאן שלהתחייבותה של פיליפ מוריס להפיץ למקומות הבילוי רק באמצעות שני שיווק אין השפעה על המצב התחרותי הקיים. בנוסף, הבקשה שבפניי מתייחסת להפצה לבתי עסק מסוג מסוים בלבד - הפצה למקומות בילוי - ובהתאם הכבילה אינה מגבילה את התחרות בחלק ניכר מן השוק.

עוד קובע ההסדר, כאמור, כי שני שיווק תפיץ למקומות הבילוי רק את מוצרי פיליפ מוריס. הסדר רכישה בלעדית מעין זה לעיתים נחוץ לצדדים על מנת לעודד את הספק להשקיע במערכת היחסים המסחרית עם המפיץ. כאן החשש העיקרי הוא מחסימת מתחרותיה של פיליפ מוריס, כתוצאה מן ההתניה. אולם, גם חשש זה מופג בנסיבות העניין, שכן מן המידע שבפני הרשות עולה, כאמור, כי מוצרי הטבק של מתחרותיה של פיליפ מוריס מופצים למקומות הבילוי, בין באופן עצמאי, ובין באמצעות מפיצים בלעדיים של המתחרה.

יצוין, כי על נסיבות כגון אלו שכאן, בהן מתקיים הסדר אנכי בין ספק לבין מפיץ, עשוי לחול, במקרים המתאימים, פטור הסוג הקבוע בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסויימות), התשע"ג-2013 (להלן: "פטור הסוג"). זאת, בהתקיים כל תנאי פטור הסוג ובין היתר, הדרשה כי הצדדים להסדר האנכי לא יהיו מתחרים כהגדרתם בפטור הסוג, קרי כי לא מתקיימת ביניהם "חפיפה בין טובין כלשהם שמספק האחד מהם, ובין טובין כלשהם שמספק האחר ושניהם מספקים את הטובין לרוכשים דומים" או "חפיפה בין טובין כלשהם שרוכש האחד מהם, ובין טובין כלשהם שרוכש האחר ושניהם רוכשים את הטובין מספקים דומים או זהים". תנאי נוסף לתחולת פטור הסוג הינו כי הכבילות שבהסדר אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר, או שהן עלולות להגביל את התחרות בחלק ניכר משוק כאמור, אך אין בהן כדי לפגוע פגיעה משמעותית בתחרות בשוק כאמור. פטור הסוג עשוי איפוא לחול גם בנסיבות בהן ספק המפיץ בעצמו מוצריו לרוכשים מסויימים מתקשר עם מפיץ בהסכם ההפצה בלעדית לרוכשים אחרים. בהתאם, מן הראוי כי הסדרים אנכיים החוסים תחת פטור הסוג לא יובאו בפני הממונה במסגרת בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק.

באשר להתחייבותה של שני שיווק לאי תחרות במשך תקופה בת שנה לאחר תום ההסכם בין הצדדים, נמצא כי גם בכבילה זו אין כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק. ככלל, מקום שמקיימים הצדדים שיתוף פעולה מסחרי במסגרתו נחשף צד למידע עסקי של הצד השני כגון לקוחות, מחירים וכמויות, קיים רציונל

¹ ראו למשל: החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים להסדר שבין כרמית תעשיות ממתקים בע"מ לבין ש. שסטוביץ בע"מ; 2013 הגבלים עסקיים 500357.

עסקי לגיטימי ברצונם של הצדדים להגביל זה את זה מלהתחרות, לתקופה סבירה, ולנצל לטובתם מידע שהגיע לידיעתם במסגרת שיתוף הפעולה ביניהם. מסיבה זו, למשל, כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים) תשס"ט-2009, קובעים כי כבילת אי תחרות הנלווית לעסקת מיזוג בין הצדדים תהא פטורה מן הצורך באישור בית הדין להגבלים עסקיים, בהתקיים התנאים הקבועים שם.²

בענייננו, נוכח תקופתה הסבירה של התחייבות הצדדים לאי תחרות (שנים עשר חודשים) ונוכח היקפה המצומצם כאמור לעיל, מופג החשש לפגיעה בתחרות כתוצאה מתנייה זו.

לאור מכלול האמור לעיל, מצאתי כי אין בהסדר שבפניי כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת או מניעת התחרות, וכן כי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

פרופ' דיוור גילה

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ח אייר תשע"ד

18 מאי, 2014

² החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים להסדר שבין כרמית תעשיות ממתקים בע"מ לבין גורי יבוא והפצה בע"מ; 2011 הגבלים עסקיים 5001843.